

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.22.406/2017/4. szám

A tanács tagjai: Böszörményiné dr. Kovács Katalin a tanács elnöke

. Döme Attila előadó bíró

Salamonné dr. Piltz Judit bíró

A felperes: felperes

A felperes képviselője:

Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Szmák Krisztián ügyvéd)

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

ácsos

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

ővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.580/2017/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

ővárosi Törvényszék 40.P.23.558/2014/104.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak külön felhívásra 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2005. december 15-én kötött szponzorációs szerződést a B.C. gazdasági társasággal. A szerződésben a B.C. mellett feltüntetésre került a T.C. is. A szerződés szerint a felperes arra vállalt kötelezettséget, hogy részt vesz minden olyan versenyen, amelyre kerékpárosklubja benevezi, továbbá valamennyi, a klub által szükségesnek ítélt edzésen, tanfolyamon, sportgyűlésen, edzőtáboron és egyéb eseményen is. A szponzori szerződés teljesítését a szerződő felek a T.C. csapat programjaiban történő részvételhez,

versenyzéshez kötötték. A szerződés 2005. december 15-től 2008. december 31-ig terjedő határozott időre jött létre. A teljes időszakra számítva a felperest megillető szponzorációs alapdíjként 3.000.000 euróban állapodtak meg, amelyet a szponzor három egyenlő részletben 2007. január 31-ig, 2008. január 31-ig és 2009. január 31-ig vállalt teljesíteni.

- [2] A felperes 2006. június 11-én a K.N. kerékpárversenyen a versenyzők sorát vezetve haladt, amikor a kerékpárosokat megelőzte egy mikrobusz, és az előzést a felperes elsodrásával fejezte be. A felperes a bal lábfejének rándulását és a bal külboka szalagszakadásának sérülését szenvedte el. A balesetet okozó gépjármű kötelező felelősségbiztosítója az alperes.
- [3] A felperes sérülése 12 hét alatt gyógyult. Orvosszakértői módszerekkel nem állapítható meg, hogy a mindennapi élettevékenység során észre nem vehető maradványállapot a sportolói teljesítményét mennyiben befolyásolta. A felperes 2006-ban még folytatta élsportolói tevékenységét. 2007 augusztusában az általa létrehozott T.C. kerékpárklubot megszüntette.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [4] A felperes keresetében 2.400.000 euró és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 339-355. §-aira, 559. §-ának (1) és (2) bekezdésére, valamint a 2009. évi LXII. törvény 28. § (1) bekezdésére alapította. Előadta, hogy az alperes biztosítottjának bűncselekménye következtében maradványállapottal járó személyi sérülést szenvedett, emiatt elesett az őt szerződés alapján 2006-2008-as évekre megillető szponzori díjaktól, amelyekből a balesetéig 600.000 eurót kapott meg.
- [5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta a felperes sérüléses eredetű maradványállapotának bizonyítottságát, és kétségbe vonta a szponzori szerződés valódiságát. Rámutatott, hogy a felperes 12 év kihagyás után indította újra élsportolói pályáját, ezért valószínűtlennek tekintette, hogy évi 1.000.000 eurós nagyságrendű szponzorációs díjra szert tehetett. Vitatta a baleset és a szponzori díjak kifizetésének elmaradása közötti okozati összefüggés fennállását, és hiányolta a felperes kárenyhítési kötelezettségének teljesítését. Rámutatott, hogy 2007 augusztusában a felperes csapata megszűnt, ezért álláspontja szerint ettől kezdődően a felperes a szponzori díjtól a balesettől függetlenül is elesett volna.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. A lefolytatott

szakértői bizonyítás eredményeként azt állapította meg, hogy a felperes baleseti sérülése a későbbiekben a versenyeken való indulását lehetővé tette, azonban a balesetet megelőző eredményességi szintjének elérését akadályozhatta. Tényként fogadta el a felperesnek azt az állítását, hogy a versenyeken fájdalmat tapasztalt, de nem tekintette bizonyítottnak, hogy a baleseti sérülése miatt a korábbi sportteljesítményét már nem érthette el.

[7] Aggályosnak találta a kereset alapjául szolgáló szerződést több okból is. Rámutatott, hogy az abban feltüntetett T.C-nek a szerződés keltezésének időpontjában nem volt jogi személyisége, neve és székhelye nem egyezik a felperes vezetésével később működött T.C. kerékpáros csapattal, a szervezetek azonosságát a felperes csupán állította, de nem bizonyította. Nem találta egyértelműnek, hogy a szerződés két- vagy háromoldalú megállapodás-e, mert azt a felperes és a B.C. törvényes képviselői írták ugyan alá, de a felperes a szerződés tartalma szerint a csapat (klub) irányában vállalt kötelezettséget, és a klub kapott jogosultságokat is. A szerződésből nem tudta azonosítani, hogy a jogok és kötelezettségek alanya a T.C.B.C. vagy a B.C. Vizsgálta azt is, hogy a felperes kapott-e 2006-ban 600.000 eurós összegű szponzori díjat. A felperes által becsatolt folyószámla kivonat tartalmából megállapította, hogy 2006 tavaszán a B.C. több ízben is teljesített pénzáttutalást a felperesnek, ezek között volt olyan, amely jogcíme szerint ingatlanértékesítési jutalék volt, más esetekben a közlemény rovat nem került kitöltésre. Ezért kétségbe vonta, hogy ezek az összegek szponzori díjként kerültek áttutalásra, a kifizetések jogcímének bizonytalanságát az üzleti életben általában megszokott gyakorlattól eltérőnek minősítette, különös tekintettel a felperesnek arra a nyilatkozatára is, hogy a baleset előtt és azt követően is foglalkozott ingatlanközvetítéssel, többek között a B.C. számára is. Hiányolta, hogy egy ilyen jelentős szerződés megkötését megelőző egyeztetések, elektronikus levelezés dokumentációját nem csatolta a felperes, és nem élt azzal a lehetőséggel sem, hogy a szponzori díj elmaradásával kapcsolatos esetleges írásos anyagokat csatolja. Álláspontja szerint ez alátámaszthatta volna a szponzori szerződés ténylegességét, a felek szerződési akaratát.

[8] A Pp. 3. § (5) bekezdésben foglalt szabad bizonyítás elvére hivatkozással figyelembe vette B.L. professzionális kerékpárversenyző írásban tett nyilatkozatát, amely szerint akkor tipikus, hogy egy kerékpárversenyző euró összegben kifejezve milliós nagyságrendű éves támogatásban részesül, ha a támogatás folyósításának előfeltételeként kötik ki a nemzetközi kerékpársportban jegyzett kimagaslóan jó eredmény elérését (versenyeredmény elvárásokat, ranglista elvárásokat) vagy ha a válogatott versenyző már a szerződés megkötését megelőzően is kiemelkedően jó eredményeket ért el a nemzetközi kerékpársportban. A szerződés körüli bizonytalanságot erősítette az elsőfokú bíróságban a felperesnek az a nyilatkozata, hogy a B.C. a felperest

és a T.C. csapatot külön-külön is szponzorálta. Kérdéses maradt számára, hogy a felperes miért nem követelte 2006 őszére a további szponzori díj kifizetését, ha ekkor még részt vett elit kategóriás profi kerékpáros versenyeken. Bizonyítatlannak találta a szerződés tényleges lezárását, annak körülményeit, időpontját és okát, azt, hogy a felek milyen tartalmú szerződést lezáró megállapodást kötöttek, meddig terjedő időszakra számították a szponzori díj átutalását. Aggályt keltő körülményként értékelte azt is, hogy a szerződést a felperes a balesetet követő két év után nyújtotta csak be az alpereshez.

[9] A felperes kárenyhítési kötelezettsége megsértésének tekintette, hogy a felperes a balesetet követően felhagyott a versenyzéssel, holott teljesíteni tudta volna a szerződéses kötelezettségeit. A T.C. csapat 2007. augusztusi megszűnését olyan körülménynek tartotta, ami a további időszakra kizárta volna a szponzorálási szerződés szponzor általi teljesítését. A Pp. 141. § (6) bekezdése alkalmazásával, késedelmes előterjesztése miatt utasította el a felperesnek a versenyzőtársai tanúként való kihallgatására irányuló bizonyítási indítványát. A keresetet a felperest terhelő bizonyítás hiányában találta megalapozatlannak.

[10] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Megítélése szerint a felperes kártérítési igénye a szponzori szerződés létének feltételezése mellett, létrejöttének kétségbevonása nélkül is megalapozatlan. Megállapította, hogy a szponzori szerződés tartalma szerint a felperesnek a szponzori szerződésben rögzített díjban való részesüléséhez a csapatprogramokon, versenyeken kellett részt vennie, nem volt kötelezettsége meghatározott helyezés elérése. Nem találta bizonyítottnak, hogy a felperes sérülése vezetett volna a csapat megszűnéséhez, aminek hiányában sporttevékenységét nem tudta folytatni. A T.C. 2007 nyarán való megszüntetését a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a felperes és a Magyar Kerékpáros Szövetség között kialakult vitára vezette vissza, amelynek eredményeként a felperes maga döntött a csapat megszüntetéséről. A 2007 augusztusát követő időre eső kártérítési igényt emiatt utasította el. Az ezt megelőző időszakra vonatkozóan pedig a felperes kárenyhítési kötelezettsége teljesítésének elmaradása miatt utasította el, mert - megítélése szerint - a felperes annak ellenére szüntette be 2006 őszén a versenyzést, hogy orvosi szempontból gyógyultnak minősült. Azt a kérdést, hogy a felperes a baleseti sérülései folytán véglegesen alkalmatlanná vált a versenyszerű sporttevékenység folytatására, az élsportba való visszatérésre, olyan ténynek, körülménynek tekintette, amely nem tanúbizonyítás útján válaszolható meg, hanem orvosszakértői kompetenciába tartozó szakkérdés. Utalt arra, hogy a felperes csapattársai is csak a felperes által elmondottakról, illetőleg a felperes tevékenységének szubjektív megítéléséről tudtak volna számot adni, ezért tanúvallomásuk nem lett volna alkalmas annak

bizonyítására, hogy a felperes a baleseti eredetű egészségi állapota miatt nem volt már képes 2006 őszét követően versenyeken elindulni. Ezért értett egyet a felperes tanúbizonyítási indítványának elsőfokú bíróság általi elutasításával. A szakértői véleményekből megállapította, hogy a felperes nem vált alkalmatlanná versenyre, csak az adott szezonban nem térhetett már vissza a balesetet megelőző állapothoz. Arra azonban nem következtetett, hogy amennyiben a felperes a továbbiakban is edz, és 2006 őszét követően is folytatja a versenyzést, alkalmatlanná vált volna a sérülései miatt az élsport folytatására. Megállapítása szerint a felperes a versenyeken való részvétellel a szponzori díjhoz hozzájuthatott volna, elháríthatta volna az általa a jelen perben érvényesített kárát az élsportolói tevékenység további folytatásával.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [11] A jogerős ítélettel szemben a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és elsődlegesen a keresetet teljesítése, másodlagosan az első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítása iránt. A másodfokú bíróság által megsértett jogszabályként a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 3. § (4) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, a Ptk. 339. § (1) bekezdését, 340. § (1) bekezdését, 345. § (1) és (2) bekezdését, 559. § (1) bekezdését, továbbá a 190/2004. (VI. 8.) Kormányrendelet 7. § (1) bekezdését, és 8. § (1) bekezdését jelölte meg.
- [12] Sérelmezte versenyzőtársai tanúkénti kihallgatásának mellőzését. Azzal egyetértett, hogy egy sérülés általános egészségügyi következményeinek megállapítása szakértői kompetencia, utalt viszont arra, hogy a sérülés következményei egyénenként is változnak, amiről a sérült előadásából, másrészt pedig az állapotát közvetlenül észlelő személyek tapasztalataiból lehet következtetni. Kiemelte a szakértők nyilatkozatából, hogy nem vizsgálható szakértői módszerrel a sérülés következtében jelentkező fájdalom. Ezért álláspontja szerint a szakértői bizonyítás és a tanúbizonyítás együttes alkalmazása lett volna a bizonyítás helyes módja a sérülése, valamint versenyzéssel való felhagyása közötti oksági kapcsolat vizsgálatának. A Pp. 3. § (5) bekezdése alapján kérte elfogadni csapattársainak írásbeli nyilatkozatát, amely szerint a felperes 2006 őszén néhány versenyen részt vett ugyan annak érdekében, hogy teljesíteni tudja a szponzori szerződését, de a versenyterhelést nem bírva a versenyek egy részét feladni kényszerült, másik részüket pedig csak nagy küzdelem és fájdalom árán, gyenge eredménnyel tudta befejezni, és miután belátta, hogy a versenyzést nem folytathatja, a csapat is szétesett, összetartójának kiesésével.
- [13] Az egyéb, rendelkezésre álló bizonyítékok másodfokú bíróság általi

mérlegelését kirívóan okszerűtlennek, egyoldalúnak, megállapításait pedig iratellenesnek látta. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság a szakértői megállapítások közül csak azoknak tulajdonított jelentőséget, amelyek a kereseti tényállás cáfolatául szolgálhattak, arról nem adott számot, hogy miért hagyta figyelmen kívül a kereseti előadást alátámasztó szakértői nyilatkozatokat. Éppen annak bizonyítottságát látta a baleset utáni 3-4 versenyen való részvételében, hogy az adott helyzetben elvárható módon járt el, megpróbálva eleget tenni a kárenyhítési kötelezettségének. Továbbra is állította, hogy a versenyzéssel a sérülése miatt kellett felhagynia, és ez vezetett a csapata megszűnéséhez is, amit csapattársainak nyilatkozatával is alátámasztottnak tekintett. Véleménye szerint a másodfokú bíróság egy újságcikkre alapozta azt a megállapítását, hogy a csapat megszüntetésének más oka volt, holott az újságírónak a valós okról nem lehetett tényszerű információja, mert arról a felperest meg sem kérdezte.

[14] Kifejtette, hogy a Pp. 4. § (2) bekezdése alapján a kártérítési igényének jogalapja az alperes biztosítottjának jogerősen megállapított büntetőjogi felelősségéből következően fennáll, őt önmagában a testi épsége sérüléséből eredően kár érte, ezért vagyoni kárigényének bizonyítatlansága nem lehet alkalmas a jogalap megdöntésére. Álláspontja szerint az alperes biztosítottjának jogellenes magatartása és a szponzorációs jövedelmének elvesztése közötti okozati összefüggést versenyzőtársainak írásbeli nyilatkozata alátámasztja. Sérelmezte annak a bizonyítási feladatnak a felperesre terhelését, hogy nem volt felróható neki a további versenyzés abbahagyása, mert álláspontja szerint a Ptk. 340. § (1) bekezdése alapján a károsult közrehatását a károkozónak kell bizonyítania. A Ptk. 345. § (1)-(2) bekezdését, 559. §-át, valamint a 190/2004. (VI. 8.) Kormányrendelet rendelkezéseit azért látta megsértettnek, mert annak ellenére, hogy az alperes biztosítottja kárfelelősségének jogalapja, illetőleg a kárösszegezés, továbbá a jogellenes magatartás és a kár közötti okozati összefüggés bizonyított volt a perben, a másodfokú bíróság nem teljesítette a keresetét.

[15] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult annak helyes indokai alapján.

A Kúria döntése és jogi indokai

[16] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

[17] A felülvizsgálati eljárásban a Kúria a Pp. 272. § (2) bekezdés alapján azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet sérti-e a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat. Megállapította, hogy a jogerős ítélet a hivatkozott okokból nem jogszabálysértő.

[18] A másodfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes által elszenvedett közlekedési baleset és a keresete tárgyává tett kár között okozati összefüggés nincs. Helyesen fejtette ki, hogy a felperes által kötött szponzori szerződésben foglalt díjazás feltétele nem a versenyeredményesség, csak a versenyképesség fennállása, fenntartása volt. A felperesnek a balesete utáni versenyeken való részvétele önmagában igazolja, hogy a felperes eleget tudott volna tenni a szponzori szerződésnek, annak teljesítésében nem a baleset akadályozta meg. Bizonyos, hogy a felperes által állított fájdalom sem lehetett olyan mértékű, amely a versenytávok felperes általi teljesítését kizárta volna, hiszen a felperes erre vonatkozó állításával szemben a rendelkezésre álló adatokból egyértelműen megállapítható, hogy a kerékpáros csapat felperes általi megszüntetésének sem ez volt az indoka, hanem a másodfokú bíróság által megjelölt ok. A másodfokú bíróság az erre vonatkozó ténymegállapítását a felperes állításával ellentétben nem egy, hanem számos, különböző sajtóorgánumban megjelent híradás alapján állapította meg, amelyek között voltak szakmai médiumok, és volt olyan is, amely a felperes nyilatkozatát szó szerint idézte. A korabeli interjúkban a felperes maga jelölte meg a csapat megszűnésének okaként, hogy a szövetség egy kiemelt versenyen nem az ő csapatának magyar bajnokát, hanem egy másik versenyzőt indított. Ezt a szaksajtóban megjelent nyilatkozatot a felperes a perben sem vitatta. Erre figyelemmel is sürgősen volt a felperes által tanúként bejelentett és kihallgatni kért egykori versenyzőtársak kihallgatása, hiszen az ily módon bizonyítani kívánt tényállítást a felperes korábbi, széles körű nyilvánosság elé tárt tényállításai cáfolják. Az ellentmondás felperes általi feloldásának hiányában a tanúvallomásoknak az egyik szemben álló tényállítást megerősítő jellege önmagában nem lett volna alkalmas a felperes ellentétes tényállításából fakadó kétségek eloszlatására. A jogerős ítélet tehát nem sérti sem a Pp. 3. § (4) bekezdését, sem a 206. § (1) bekezdését.

[19] Alaptalanul állította a felperes, hogy a másodfokú bíróság a szakértői bizonyítás eredményéből csak azoknak a megállapításoknak tulajdonított jelentőséget, amelyek a kereset alapjául szolgáló tények cáfolatául szolgálhattak, míg az azok bizonyítására alkalmas szakértői megállapításokat indokolás nélkül figyelmen kívül hagyta. Ezzel szemben megállapítható, hogy a szakértői bizonyításnak nincs olyan eredménye, amely alkalmas lenne a kereset ténybeli alátámasztására. Nincs olyan szakértői vélemény, amely szerint a felperes képtelen lett volna a balesetet követően a szponzori szerződése teljesítésére. Még a felperes által felkért magánszakértő véleménye sem tartalmaz ilyen állásfoglalást, az alperes magánszakértőjének véleménye ezt egyértelműen kizárja, és a bíróság által elrendelt szakértői bizonyítás sem hozott ilyen eredményt.

- [20] Nem sérti a jogerős ítélet a Pp. 4. § (2) bekezdését sem. A felülvizsgálati kérelemnek erre való hivatkozása nem is érthető, mert a jogerős döntés nem azon alapul, hogy az alperes biztosítottja nem követte el a jogerős büntető ítélettel terhére rótt cselekményt, hanem azon, hogy e cselekmény és a felperes által érvényesített kár között nincs okozati összefüggés.
- [21] Az egyéb jogszabályokat azért vélte megsértettnek a felperes, mert véleménye szerint a kártérítési igény érvényesítéséhez szükséges, bizonyítási érdekkörébe eső körülmények bizonyítottsága ellenére utasította el a másodfokú bíróság a keresetét. Ezzel szemben a felperes a bizonyítási érdekkörébe eső okozati összefüggés fennállását nem bizonyította, kártérítési követelése emiatt nem alapos. A másodfokú bíróság nem terhelte a felperesre annak bizonyítását, hogy a versenyzés abbahagyása nem volt neki felróható, ugyanis a jogerős ítélet nem a károsulti közrehatás fennállásán, hanem az okozati összefüggés hiányán alapul.
- [22] A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [23] A felülvizsgálati kérelem sikertelensége folytán a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségek viselésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles. Az alperes jogi képviselőével felmerült munkadíjat a Kúria a Pp. 67. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (3), (5) és (6) bekezdése alkalmazásával határozta meg.
- [24] Az állam által előlegezett eljárási illeték viselésére a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a felperes köteles.
- [25] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a felperes kérelmére a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2018. május 16.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Döme Attila s.k. előadó bíró, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző
HM